

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Menettelyjen Määräajat](#) > [Italy](#)

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Menettelyjen määräajat

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelyllisellä määräajalla tarkoitetaan aikaa, jonka kuluessa tietty toimi on toteutettava. Se voi olla a) ehdoton määräaika (*termine perentorio*), jonka noudattamatta jättäminen johtaa asian raukeamiseen, b) ohjeellinen määräaika (*termine ordinatorio*), jonka noudattamatta jättäminen ei johda asian raukeamiseen tai mitätöimiseen, vähimmäismääräaika (*termine dilatorio*), josta alkaen toimi voidaan toteuttaa ja jota ennen toimi on mitätön. (siviiliprosessilain 152–155 §, liitteet).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Pyhäpäiviä ovat kaikki sunnuntait, 1. tammikuuta, 6. tammikuuta, 25. huhtikuuta, pääsiäismaanantai, 1. toukokuuta, 2. kesäkuuta, 15. elokuuta, 1. marraskuuta, 8. joulukuuta sekä 25. ja 26. joulukuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Laskettaessa menettelyllistä määräaikaa määrätystä ajankohdasta aloituspäivää (*dies a quo*) ei lasketa mukaan. Jos määräajan päättymispäivä (*dies ad quem*) on pyhäpäivä, määräaikaa jatketaan automaattisesti ensimmäiseen päivään, joka ei ole pyhäpäivä. Jos laissa viitataan "vapaapäiviin" (*giorno libero*), *dies ad quem* -päivää ei myöskään lasketa mukaan.

Jos laissa ei yksiselitteisesti säädetä määräajan ehdottomuudesta, se katsotaan ohjeelliseksi.

Kun määräaika lasketaan kuukausina tai vuosina, käytetään tavallista kalenteria. Määräaika päättyy sen alkamispäivää järjestysnumeroltaan vastaavan päivän ja kuukauden, tai (vuositasolla) päivän, kuukauden ja (seuraavan) vuoden, päättyessä. Määräajan laskemisessa ei siis oteta huomioon sitä, että kuukaudessa voi olla 31 tai 28 päivää tai että määräaikaan saattaa sisältyä karkausvuoden helmikuu.

Ehdottomia määräaikoja ei voi jatkaa.

Yleisten ja hallinnollisten tuomioistuinten menettelyllisten määräaikojen kulumisen (työoikeudellisia riitoja lukuun ottamatta) keskeytetään suoraan lain nojalla asetuksella nro 132/2014 tehdyn muutoksen nojalla kunkin vuoden 1. ja 31. elokuuta väliseksi ajaksi (aiemmin keskeytys jatkui 15. syyskuuta asti). Määräajan kulumisen jatkuu keskeytyksen jälkeen.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Jos tuomioistuin ei ilmaise alkamisajankohtaa, määräaika alkaa tavallisesti hetkestä, jolloin asianosainen osapuoli saa veloitteen tosiasiallisesti tai laissa edellytetyllä tavalla tietoonsa (esimerkiksi muutoksenhaun määräaika alkaa tuomion tiedoksiannattamisesta, tai jos sitä ei anneta tiedoksi, sen julkaisemisesta).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Tämä voi tulla kyseeseen seuraavissa kahdessa tilanteessa:

a) Määräaika alkaa asiakirjan tiedoksiannosta tai ilmoittamisesta (esim. tuomiota koskevan muutoksenhaun määräaika).

Koska siviiliprosessilain 325 §:ssä tarkoitettu lyhyt muutoksenhakuaja (30 päivää muutoksenhaulle ja 60 päivää kassaatiovalitukselle) lasketaan alkavaksi siitä, kun vastaanottaja saa hänelle tiedoksiannettavan tuomion jäljennöksen, muutoksenhakuajan alkaminen voi vaihdella sen mukaan, miten tiedoksianto toimitetaan. Postitse toimitettava tiedoksianto voi kestää pidempään kuin haastemiehen välityksellä tapahtuva tiedoksianto.

b) Kassaatio tuomioistuin on vahvistanut (tuomiot 477/2002 ja 28/2004) postitiedoksiannon suhteen periaatteen, jonka mukaan menettelyyn kuuluvan asiakirjan tiedoksianto katsotaan tiedoksiannottavasta riippumatta (postitiedoksianto tai haastemies) toimitetuksi tiedoksiannottajan osalta silloin, kun asiakirja on luovutettu haastemiehelle, kun taas vastaanottajan osalta tiedoksianto katsotaan toimitetuksi vasta sinä päivänä, jona tämä on vastaanottanut kyseisen asiakirjan.

Tämän periaatteen mukaan tiedoksiannon katsotaan tapahtuvan tiedoksiannottajan ja vastaanottajan osalta eri aikoina (periaate vahvistetaan myös neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1348/2000). Periaatetta sovelletaan kuitenkin ainoastaan tiedoksiannon ajankohdan määrittämiseen, sillä tiedoksiannottajan katsotaan noudattaneen tiedoksiannattamiselle asetettua lakisääteistä määräaika, jos kyseinen asiakirja on luovutettu haastemiehelle ajoissa. Tämä ei kuitenkaan vaikuta millään tavoin vastaanottajaa koskevan määräajan alkamispäivään (*dies a quo*), joka lasketaan joko asiakirjan tiedoksiannosta tai tuomion julkaisemisesta tai muista tapahtumista, kuten edellä on tarkemmin selitetty.

6 Kun määräajan kulumisen alku on jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräajan alkamispäivää (*dies a quo*) ei lasketa mukaan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kaikki päivät lasketaan mukaan. Ainoastaan jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, määräaika jatketaan seuraavaan työpäivään.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kun määräaika lasketaan kuukausina tai vuosina, käytetään tavallista kalenteria.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Tällöin määräaika päättyy sen alkamispäivää järjestysnumeroltaan vastaavan päivän ja kuukauden, tai vuositasolla päivän, kuukauden ja (seuraavan) vuoden, päättyessä. Määräajan laskemisessa ei siis oteta

huomioon sitä, että kuukaudessa voi olla 31 tai 28 päivää tai että määräaikaan saattaa sisältyä karkausvuoden helmikuu.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Ehdottomia määräaikoja ei voi jatkaa. Osapuolet voivat kuitenkin pyytää tuomioistuimelta määräajan jatkamista osoittamalla, että viiveen syy ei johdu heistä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Ensinnäkin on eroteltava pitkät ja lyhyet määräajat.

Pitkä määräaika on kuusi kuukautta tuomion julkaisemisesta. Lyhyt määräaika alkaa tuomion tiedoksiannosta ja on pituudeltaan 30 päivää muutoksenhauille ja 60 päivää kassaatiovalitukselle. Kolmannen osapuolen kumoamiskanne ja tuomion purkamishakemus on jätettävä 30 päivän kuluessa sen perusteluna olevan petoksen, vilpin tai virheen havaitsemisesta. Päätös toimivaltaisesta tuomioistuimesta on tehtävä 20 päivässä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tavallisesti tuomioistuin voi päättää määräajan vapaasti tietyissä laissa säädetyissä rajoissa. Asiassa vastaamisen määräaika ei kuitenkaan määrittele tuomioistuin, vaan siitä säädetään laissa. Siviiliprosessilain 168 a §:n mukaan tuomioistuin voi lykätä ensimmäisen kuulemisen akankohtaa enintään 45 päivällä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Italiassa ei ole yleisiä sääntöjä määräaikoihin liittyvistä hyödyistä, vaikka joissakin tapauksissa määräajan kulumisen on keskeytetty luonnononnettomuuksien vuoksi. Yleisesti määräajan jatkamisesta koitunut hyöty koskee ainoastaan sääntelytoimenpiteessä tai ministerin määräyksessä tarkoitettua asianomaista kohdetta tai aluetta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Ehdottoman määräajan noudattamatta jättäminen johtaa siihen, että oikeus suorittaa kyseinen toimenpide menetetään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Osapuolet voivat pyytää määräajan jatkamista osoittamalla, että viiveen syy ei johdu heistä.

Linkit

[Menettelylliset määräajat \(Codice procedura civile articoli 323-338\)](#) (72 Kb)

[Menettelylliset määräajat \(Codice di Procedura Civile articoli 152-155\)](#) (41 Kb)

■ Päivitetty viimeksi: 21/12/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.